

Hej alla bobäckbor!

Du läser Bobäcks Byaförenings infoblad

VI I BOBÄCK!

Detta är det fjärde numret. Vi i Bobäck informerar om ärenden och händelser som berör och påverkar bybornas vardag. Vi hoppas att Du i Vi i Bobäck finner sådant som intresserar Dej och som sporrar Dej att verka i vår bygemenskap!

Byamöte i Bobäck torsdagen den

1.12.2022 kl. 18 på Ljusdala

gällande planeringen i Bobäck

Välkomna efter en lång paus till byamötet som arrangeras av byaföreningen. Mötet hålls alltså torsdagen den 1 december på Ljusdala. Vi får höra kommunens detaljplanechef Simon Store redogöra för "det planeringsprogram som kommunfullmäktige godkänt och för planeringssituationen gällande Tassbacken och DGP för Bobäck". Mötet inleds med julinspirerad servering!

Talko vid Bobäckstranden den 12.11.2022 kl. 10

Bobäcks Byaförening önskar alla välkomna lördagen den 12.11.2022 till städtalko på samfälligheten. Klä er ändamålsenligt enligt väderleken och ta med handskar. Ta gärna med redskap; sekator, vesuri, motorsåg, röjningssåg, såg, skottkärra, yxa, skyddsglasögon eller kratta av metall. Målsättningen är att städa stranden, samla ihop eventuellt avfall o.s.v. o.s.v.

Samfälligheten hittar man då man går från kurvan vid Bobäckstranden 13 rakt framåt mot havsviken (se kartsnitt). Det finns inga parkeringsplatser vid stranden, så parkera gärna vid parkeringen invid järnvägen.

Ladfesten 20.8.2022

Efter två exceptionella coronaår var det äntligen möjligt att arrangera byns traditionella ladfest i Fasa-Jussis lada, denna gång i 1820-talets anda.

Det varma vädret gynnade festen, den lantliga idyllen var som bäst och ett femtiotal gäster deltog, av vilka en del hade sporrats av fantasin och smyckat sig tidsenligt i 1820-talsmode.

Det fanns verkligen orsak att fests, för 200 år tidigare på 1820-talet hade största delen av byns gamla gårdar fått köpa sig fria från Esbogård. Fasa gård har dessutom funnits i samma släkts ägo sen dess. Det har dessutom förflutit 20 år sen Bobäcks Byaförening grundades, så det var tid att tacka och blomstersmycka de innovativa stiftande medlemmar av vilka närvarande var Erkki Ahlsten, Mårten Bondestam, Anu Hartonen, Upi Vartiainen och Stefan Winquist.

Den läckra menyn hade sammanställts av Catering Nicos, Nico Baarman från byn. Och den jazzinfluerande musiken trollades fram av Timo Valkamo Ensemble från norra delen av Vitträsk. Bobäck FBK var traditionsenligt på plats ifall stämningen skulle överhettas.

Ett programnummer var den auktion där arbetsprestationer och upplevelser ropades ut. Avsikten var att samla medel för att täcka kostnaderna för de rättegångskostnader som uppstått vid bekämpandet av järnvägsdepån. Resultatet var ca 2000€. - Vi önskar att traditionen fortsätter och att omständigheterna tillåter en ny ladfest år 2023.

Konstnärsträffar på Hvitträsk

Bobäck & Kultur-arbetsgruppen inom Bobäcks Byaförening har under sommarn och hösten arrangerat flera tillställningar i konstnärsateljén i Hvitträsk med bistånd från Museiverket. Keramik- och textilkonstnär Marianne Huotari berättade om sina verk i juni, konstnärerna Heikki Orvola och Pekka Paikkari i augusti och kläddesigner Mert Otsamo i

september. Paikkari och Orvola från Arabia konst-avdelning är kända designers även för littala och Marimekko.

I september fick vi höra ett föredrag om Loja SAA-RINENS textilkonstverk "Festival of the May Queen". Under tillställningen berättade Ann Jonasson om den delkopia av verket som hon vävde. Dessutom berättade Stefan Winquist om Bobäcks Byaförenings roll i projektet. Saarinens donerade textilkonstverket i tiden till Bobäcks Skola. Från skolan flyttades det till ett skyddande vitrinskåp i kommunhuset år 2014. I det skedet bad Bobäcks Byaförening att Ann Jonasson skulle skapa en delkopia av Loja Saarinens ursprungsverk till skolan.

Kyrksläotts kammarorkester 50 år – orkestern har sina rötter i Bobäck!

Kyrksläotts kammarkör höll sin 50-årskonsert i Tempelplatsens kyrka i Helsingfors den 1.10 samt i Kirkkoharjun koulus gymnastiksal den 2.10. Orkesterns historia inleddes i maj 1972. Risto Saari hade kallat till konstituerande möte för Kyrksläotts musikförening r.f. i centralskolan. Avsikten var att arrangera regelbunden musikundervisning samt orkester- och körverksamhet i kommunen.

Under de 9 första åren övade orkestern som grundats hösten 1972 hemma hos Risto Saari i Harjula, Bobäck. Orkestern bestod då av ett tiotal musiker – en betydande del av musikerna hörde till släkten Saari; nu består orkestern av 44 musiker. Repertoaren bestod då av barockmusik, symfonier för små orkestrar av Mozart och Haydn eller Sibelius verk för stråkorkestrar. Konserterna hölls ofta i Haapajärvi kyrka.

Idag är endast hälften av musikerna amatörer, den andra hälften består av tidigare, nuvarande eller kommande yrkesmusiker. Ett problem är bristen på festsal. År 1984 färdigställdes det nya församlingshemmet vars festsal genom samarbete mellan Risto Saari och arkitekten Leiviskä förvandlades till konsertsal. Nu har man beslutat att riva byggnaden. -Kommunen har byggt och låtit bygga flera sportutrymmen och -salar, men konsertsalen låter ännu vänta på sig.

Bobäck-områdets planering

Kommunfullmäktige beslöt vid sitt möte den 24.10.2022 om "Kyrksläotts kommuns planlägningsprogram för åren 2023 - 2027". I det godkända programmet konstateras: "Delgeneralplanen för Bobäck har inte främjats eftersom kommunen motsätter sig lokaltågtrafikens depå".

Ärendets föredragande motiverade borttagande av DGP för Bobäck: "Under beredandet av planeringsprogrammet har man konstaterat att en detaljplanering av de centralaste delarna av Bobäck kan inledas direkt på basen av den gällande generalplanen för Kyrkslätt från år 2020. Som en följd av den detaljplan över Tassbacken som påbörjas avslutas DGP för Bobäck".

Delgeneralplanens enda funktion är dock inte att öka bygggrätter genom detaljplanering, utan att t.ex. förverkliga de målsättningar som bobäckborna har poängterat redan i byplanen från 2009: man ville bevara byn som småhusdominerad, lantlig by, vars bystruktur kan bli tätare genom att bygga flera småhus och koncentrera byggandet nära haltpunkten för att trygga dess verksamhet.

Vid behandlingen av planeringsprogrammet godkände fullmäktige enhälligt även denna kläm: "Delgeneralplanen för Bobäck läggs tillbaka i korgen för genomförande genast när planlägningsresurserna tillåter det. Kommunen strävar efter att genom planläggning och påverkningsarbete återfå lokaltågtrafiken till Bobäck".

Byaföreningen kommer att använda denna kläm effektivt i sitt påverkningsarbete till förmån för byborna.

Detaljplanen för Tassbacken

Enligt kommunfullmäktiges beslut kunde beredandet av planen för Tassbacken inledas 2024. Här följer några plock ur plankortet för Tassbacken:

”Projektet sammanfaller med kommunens och traktens strategier och med nationella mål för markanvändning. Målsättningen är att förverkliga ett miljömässigt intressant och byggnadsmässigt kvalitativt bostadsområde i Bobäck. Området kan på basen av en preliminär uppskattning omfatta ett hundratal bostadstomter”.

”Under planeringen kartläggs områdets naturvärden. Det nya bostadsområdet i skogsterräng bör planeras så, att områdets skogsbevuxna anblick bevaras och detta möjliggör ett behagligt mikroklimat på det nya bostadsområdet”.

”Servicenivån på områdets kollektivtrafik är försvarlig och de närmaste busshållplatserna finns på gångavstånd. Masaby tågstation finns dessutom på ett par kilometers avstånd från området. Det svenskspråkiga lågstadiet (Bobäck skola) finns på den nordliga delen av området. Närmaste finskspråkiga lågstadieskola finns mindre än en kilometer från området”.

Högspänningskabeln till Kolabacken

Fortum Power and Heat Oy har lämnat in en ansökan om inlösningstillstånd till statsrådet för att få permanent nyttjanderätt till de jordområden som kabeln enligt företaget behöver. De berörda har

möjlighet fram till den 24.11.2022 att lämna in en anmärkning till arbets- och näringsministeriet.

De berörda jordägarna anser att ansökan inte uppfyller förutsättningarna i lagen om inlösen. I lagens 4§ konstateras:

”Inlösen får ske när allmänt behov så kräver. Inlösen får likväl inte verkställas om inlösningens syfte kan uppnås lika lämpligt på något annat sätt eller om de men inlösningen förorsakar enskilt intresse är större än den nytta som den medför för allmänt intresse”.

Bolaget har definierat det allmänna behovet så, att kommunens fjärrvärme genom datacentrets verksamhet kan övergå från fossilt bränsle till att använda ”miljövänlig el”. Bolaget säljer jordkabeln när den är färdig till Microsoft Oy som bygger datacentret. Ifall datacentret anses som ”allmänt behov” är kabeln ändå separat och en för bolaget typiskt vinstbringande affärsverksamhet.

Även utredningar kring ”kan uppnås lika lämpligt på något annat sätt” saknas helt i ansökan.

Sådana alternativ är t.ex. Finngriids luftkabel väster om Masaby centrum och Bobäck eller en rutt via havsbotten i Esboviken. Bolagets påståenden om svårigheterna att tillämpa de alternativa lösningarna är inte en grund för att man inte alls har utrett dessa så som lagen förutsätter.

De berörda jordägarna har kontaktat olika instanser för att få stöd för sina synpunkter. Det är i grunden fråga om att projektet är unikt för finska förhållanden och att de högspänningskablar som i andra länder förverkligats som jordkablar genom boendecentra av säkerhetsskäl har förverkligats med totalt avvikande teknik än den bolaget nu planerar.

Markägarnas oro tilltar av det faktum att Fortum i detta projekt skulle fungera endast som sökande gällande tillstånd för markanvändningsrätt och för förverkligandet och för säkerheten skulle Microsoft Oy ansvara. -Kommunstyrelsen förbereder som bäst kommunens utlåtande kring ansökan om inlösningstillstånd.

Bobäckvikens traditionslandskap

Bobäckviken och dess strandområden är en del av Esbovikens omfattande naturskyddsområde, av vilket en del ingår i det av EU-direktiv styrda Natura-området. Skyddade naturtyper är många traditionsbiotoper vilka skyddar områdets rika fågelbestånd. Skötta traditionsbiotoper och naturbetesmarker omfattar i Finland ca 33 000 hektar. Målsättningen borde vara tredubbel för att naturtyperna och arterna bevaras. Jordägarna vid Bobäckvikens stränder har anhållit och fått en plan av Forststyrelsens naturspecialister för att återställa traditionsbiotoperna vid Bobäckvikens strandområden. För att förverkliga planerna torde miljöministeriet kunna trolla fram medel.

Det är sannolikt att återställningsplanen förverkligas redan inom de närmaste åren, Bobäckvikens strand utvidgas, landskapet öppnas och kanske det mest spännande – som bevarare av områdets skyddsvärden kan bobäckborna kanske få se betande boskap!

Samarbetet med Bobäck Skola fortsätter

Under det gångna året etablerade Byaföreningen samarbete med Bobäck Skola. I juni numret av VI I BOBÄCK berättades om det första skedet av samarbetet VI ODLAR GLÄDJE. Med hjälp av Kekkilä Oy, K-Rauta i Kyrkslätt och Janne Koskinens stall på Guss fick barnen till sin förfogande mylla, frön, redskap, odlingspallar och hästspilling. Trädgårdsmästare Leonna Aho-Ryhänen från "kasvun kokemus" fungerade som barnens huvudsakliga instruktör då odlingen av blommor och grönsaker inleddes. Barnen var ivriga odlare: det byggdes

odlingspallar, växtbänkarna och myllan förbereddes omsorgsfullt, blomkäpparna plockades och hästgödseln söktes från stallet.

Och under hösten fick barnen plocka pumpa, bondbönor och blommor som de själva sått. Odlingsspallarna bevaras i skolan tillsammans med övriga tillbehör med tanke på nästa vår. Projektet fortsätter i skolan som en trädgårdsklubb med namnet "Upptäck Naturen".

Byaföreningen planerar att utvidga samarbetet på våren från grunderna i odling till fiske. Bobäck är en by nära naturen och därför är det naturligt att barnen lär sig i praktiken vilka hållbara möjligheter naturen erbjuder.

Bobäckbäcken görs klar för havsöring

Byaföreningen har redan under ett antal år förberett åtgärder för att havsöringen skall kunna stiga i Bobäckbäcken. För några år sen gjordes med finansiell stöd av kommunen en inventering där man kartlade bäckens kritiska punkter. De värsta hindren för att laxen stiger har eliminerats: dammen har försetts med en fisktrappa och höjdskillnaderna vid järnvägen och Harjulavägen har åtgärdats med sten.

I oktober inventerade NTM-centralens och VIRHOs (Virtavesien Hoitoyhdistys) specialister tillsammans med Byaföreningens representanter ytterligare kritiska punkter i Bobäckbäcken. Vid Bäckhagen på Hommasvägen krävs sannolikt stenar vid vägtrumman men de övriga stora hindren har avlägsnats.

Man planerar att tillföra bäcken lämpligt grus på vissa ställen för att möjliggöra fiskarnas lek. Det talkobidrag som kommunen beviljar kan användas

Vi i BOBÄCK

November 2022

till detta ändamål. NTM-centralens specialist skall
ännu utreda när man kan börja plantera ut
fiskyngel. -Bobäckbäcken vaknar till liv!

Översättning: Bengt Ölander